

**MJEŠTANI 7 SELA KOJA OKRUŽUJU KAMENOLOM „ŽMINJ“
I BRISANO ISTRAŽNO POLJE „ŽMINJ I“
SVE U KRUGU OD 500 M OKO KAMENOLOMA**

**ISTARSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za gospodarstvo
Flanatička 29
52100 Pula**

**PREDMET: PRIMJEDBE NA RUDARSKO-GEOLOŠKU STUDIJU POTENCIJALA MINERALNIH
SIROVINA ISTARSKE ŽUPANIJE**

Stanovnici smo sela koja se nalaze preblizu kamenoloma, koji godinama trpimo sve negativne posljedice njegovog rada, a zadnjih 9 godina i asfaltne baze koja nam je 2004. godine nametnuta unatoč snažnom otporu i činjenici da prostor na kojem je montirana nije gospodarska zona, a obiteljske kuće su na svega 150 m udaljenosti.

**1. Primjedba na 5. Poglavlje – Pregled mineralnih sirovina – Eksploatacijsko polje
Žminj**

Navodi se da eksploatacijsko polje „Žminj“ graniči s istražnim poljem „Žminj I“ što nije točno jer je istražno polje „Žminj I“ brisano.

U opisu smještenosti izostavljeno je da je eksploatacijsko polje Žminj okruženo sa tri strane selima Orbanići dolenji, Orbanići gorenji, Kuhari, Križanci, Kablari, Petešljari i Jurići, sve u krugu od 500 m, sa četvrte strane je Žminj na udaljenosti od 1,5 km.

Najbliže selo je selo Kuhari čije je građevinsko područje na svega 8 m od kamenoloma i asfaltne baze. Iz opisa je jasno da je ovo gusto naseljeno područje.

Navodi se da neasfaltirana cesta vodi iz Žminja za Sveti Petar u šumi što je pogrešno, cesta je asfaltirana već 30-tak godina.

**2. Primjedba na 6. Poglavlje
Županijska razvojna strategija Istarske županije za razdoblje 2011-2013
Tehničko –građevni kamen**

Potrebno je dodati da kamenolomi koje treba zadržati budu na minimalnoj udaljenosti od 500 m od građevina i građevinskih područja naselja.

Navodom da treba zadržati kamenolome tehničko-građevnog kamena u blizini većih urbanih sredina (do maksimalno 20 km) gleda se samo interes investitora za što manjim troškovima a zanemaruju se gubici lokalnog stanovništva koje živi po selima i manjim mjestima u blizini kamenoloma. Istra nije velika – nema velikih udaljenosti.

3. Primjedba na 6. Poglavlje – 6.3, Utjecaj eksploatacije mineralnih sirovina na okoliš

Pod negativni utjecaji treba dodati: nemogućnost razvijanja drugih djelatnosti (ekološka poljoprivreda, turizam), upitna kvaliteta uzgoja poljoprivrednih proizvoda za vlastite potreba, pad vrijednosti nekretnina, trajna narušenost kvalitete života okolnog stanovništva.

Pojedinačni opisi negativnih utjecaja relativno su dobro obrađeni ali treba znati da je u stvarnosti mnogo gore npr. naša su sela godinama izložena čestim miniranjima otprilike svakih 15 dana intenziteta 1,5 – 9,0 pa kad se pogleda Tablicu 6.24 jasno je kolike štete imamo na obiteljskim kućama i cisternama koje sami moramo sanirati jer nam osiguravajuće društvo investitora ne priznaje štetu pod izgovorom da štete nisu od miniranja.

Kontrola seizmičkih utjecaja zbog miniranja.

Treba dodati da se udaljenost od 200 m odnosi na kamenolome arhitektonsko-građevnog kamena, a 500 m na kamenolome tehničko-građevnog kamena.

Komentar o problemima vezanim za eksploataciju na površinskim kopovima u Istri

Smatramo da je dovoditi u pitanje legalnost kuća koje su građene u građevinskim zonama postojećih višestoljetnih sela nedopustiva uz istovremeno zanemarivanje činjenice o nemogućoj blizini kamenoloma.

Pogrešan je navod da nije bilo naknada štete, istina jako malo, jer osiguravajuće društvo ne priznaje štete.

Transport je veliki problem za bliža sela kamo se spuštaju otrovni plinovi od brojnih kamiona i ostale teške mehanizacije pogotovo u jutarnjim satima.

Navodi se da utjecaj na podzemne vode koje se koriste u vodoopskrbi još nije utvrđen. Područje kamenoloma „Žminj“ bilo je u III vodozaštitnoj zoni do 2004., kada je zbog hitnog postavljanja „privremene“ asfaltne baze, preko noći prebačeno u IV vodozaštitno područje, teško da je u tom trenutku obavljeno mikrozoniranje.

4. Primjedba – 6. Poglavlje – 6.7. Mogućnost proširenja postojećih i otvaranje novih eksploatacijskih polja

Navodi se da bi 4 kamenoloma tehničko-građevnog kamena bila optimalna za potrebe županije te da bi jedan kamenolom trebao snabdijevati područje od 700 km², uzimajući u obzir društvenu varijablu (gustoća stanovništva) te varijablu zaklonjenosti kamenoloma u prostoru te njezine udaljenosti od transportnih pravaca. Kada navedeno uzmemo u obzir nemoguće je prihvatiti konstataciju da zbog ravnomjernog rasporeda u županiji treba dozvoliti proširenje eksploatacijskog polja Žminj I i Gradišće I, **znači dva eksploatacijska polja na području općine Žminj, jedno udaljeno od drugoga 5,5 km.**

Slučaj kamenoloma „Žminj“

Od 2003. godine skrećemo pažnju na probleme stanovnika koji nastaju uslijed rada kamenoloma (miniranja, prašina, buka, zagađenja zraka ...). U neposrednoj blizini kamenoloma „Žminj“ smješteno je sedam sela, koja su nastala stotinama godina prije kamenoloma, a sve u krugu od 500 m.

Godinama nudimo mogućnost da se na ovom živom primjeru realno sagledaju posljedice eksploatacije mineralnih sirovina na udaljenosti od 100 do 500 metara od obiteljskih kuća i na svega 8 m od građevinskog područja. Uz sve negativnosti koje godinama podnosimo u ovaj je kamenolom 2004. godine, usprkos jakom otporu lokalnog stanovništva, na udaljenost od svega 150 m od najbližih kuća ugrurana još i asfaltna baza. Studija o utjecaju na okoliš za privremenu građevinu asfaltnu bazu jasno je definirala da je to asfaltna baza za potrebe asfaltiranja zapadnog kraka ipsilona – dionica Buje – Vodnjan, koji je davno završen.

Naslušali smo se tada tvrdih obećanja, od odgovornih u Županiji do direktora „Cesta“ d.o.o., da će asfaltna baza sigurno biti uklonjena nakon izgradnje navedene dionice, međutim to se nije desilo. I evo nas devet godina poslije, asfaltna baza radi kada god vlasniku odgovara bez obzira što i gdje se asfaltira.

Ovaj primjer postavljanja asfaltne baze u iskorišteni dio kamenoloma treba poslužiti kao još jedan važan razlog da se ne dozvoli eksploatacija kamena na udaljenosti manjoj od 500 m.

Da bi se dobila potpuna slika našeg područja negativnim posljedicama rada kamenoloma, koje su dosta dobro opisane u ovoj Studiji, potrebno je dodati i sve negativne posljedice rada asfaltne baze.

Iz dugogodišnjeg lošeg iskustva, odgovorno tvrdimo da je na ovako maloj udaljenosti normalan suživot stanovnika i kamenoloma nemoguć, netko mora ispaštati, a tko bi drugo nego mali čovjek.

Znamo da kamenolomi i asfaltne baze moraju postojati, samo neka budu na pristojnoj udaljenosti od obiteljskih kuća, vjerujte nam da je 500 m minimalna udaljenost.

Sve što tražimo je da se ne mijenja čl. 88. PPIŽ koji propisuje da se „nova eksploatacijska polja, niti postojeća polja ne smiju širiti u smjeru i na udaljenost manju od 500 m od postojećih građevina, odnosno građevinskog područja...“

U Žminju, 27. Prosinac 2013.

Pisane odgovore molimo poslati na slijedeće adrese:

- Peteh Milan, Petešljari , 52341 Žminj
- Peteh Vinko, Petešljari , 52341 Žminj
- Peteh Sandro, Petešljari bb, 52341 Žminj
- Kablar Zoran, Kablari bb, 52341 Žminj
- Smolica Elvina, Kablari 25 A, 52341 Žminj
- Tomišić Marija, Križanci 1, 52341 Žminj
- Banovac Milka, Kuhari bb, 52341 Žminj
- Radović Denis, Kuhari 28b, 52341 Žminj